

ಯಾರು ಸಂತೃಪ್ತನಾದನೋ ಅವನು ಕುಮಾನ್‌ನ ರಚಿಯನ್ನು ಅಸ್ತಾದಿಸಿದನು

ذاق طعم الإيمان من رضي بالله ربنا وبالإسلام دينا وبمحمد صلى الله عليه وسلم نبياً

<الكنادي>

ಇಮಾಮ್ ಇಬ್ನುಲ್ ಕಯ್ಯಮ್ ಅಲ್‌ಜೆರಿಯ್:

الإمام ابن القيم الجوزية

೪೧೯

ಅನುವಾದ: ಮುಹಮ್ಮದ್ ಹಂರ್ಖಾ ಪ್ರಶ್ನೋರು
ಪರಿಶೀಲನೆ: ಅಭಿಭಕರ್ ನರ್ಮಿರ್ ಸಲಫಿ

ترجمة: محمد حمزة البتوري

مراجعة: أبو بكر نذير السلفي

ಯಾರು ಸಂತೃಪ್ತನಾದನೋ ಅವನು ಈಮಾನ್‌ನ ರುಚಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾದಿಸಿದನು

ಪ್ರಾದಿ(ﷺ)ರವರು ಹೇಳಿದರು:

قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: {ذَاقَ طَعْمَ الْإِيمَانِ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبِّاً وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا} رواه مسلم.

“ಯಾರು ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ರಚ್ಚಿ ಆಗಿ, ಇಸ್ಲಾಮನ್ನು ದೀನ್ ಆಗಿ ಮತ್ತು ಮುಹಮ್ಮದ್ (ﷺ)ರವರನ್ನು ರಸೂಲ್ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವನೋ ಅವನು ಈಮಾನ್‌ನ ರುಚಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾದಿಸುವನು.” [ಸಹಿಹ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್]

ಪ್ರಾದಿ(ﷺ)ರವರು ಹೇಳಿದರು:

قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: {مَنْ قَالَ حِينَ يَسْمَعُ التَّدَاءَ رَضِيَتْ بِاللَّهِ رَبِّاً وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، غُفرَ لَهُ ذَنْبُهُ} رواه مسلم.

“ಯಾರು ಅದಾನ್ ಆಲಿಸುವಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ರಚ್ಚಿ ಆಗಿ, ಮುಹಮ್ಮದ್ (ﷺ)ರವರನ್ನು ರಸೂಲ್ ಆಗಿ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಮನ್ನು ದೀನ್ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಿರುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬಿಡಲಾಗುವುದು.” [ಸಹಿಹ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್]

ಧರ್ಮದ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರುವುದು ಈ ಎರಡು ಹದೀಸ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ಇವೆರಡರ ಕಡೆಗೇ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಹದೀಸ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಾಹನ ರುಖಾಬಿಯ್ತ್‌ ಮತ್ತು ಉಲೂಹಿಯ್ತ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವನ ರಸೂಲ್ (ﷺ)ರವರಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವನ ದೀನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗುವುದರಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳು ಯಾರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡುತ್ತದೋ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಿದ್ದಿಕ್ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

ನಾನು ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ರಚ್ಚಿ ಆಗಿ, ಮುಹಮ್ಮದ್ (ﷺ)ರವರನ್ನು ರಸೂಲ್ ಆಗಿ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಮನ್ನು ದೀನ್ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಫೋಷಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನದಿಂಗಿತ ಮತ್ತು ಬಯಕೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ! ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆಯ ಮೂಲಕ ನಾನು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದವನ ವರ್ತನೆಯು ಅವನ ನಾಲಗೆಯು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿಸುವುದು.

ಅಲ್ಲಾಹನ ಇಲಾಹಿಯ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ತೃಪ್ತಿಯು ಅವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಸುವುದನ್ನು, ಅವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭಯಪಡುವುದನ್ನು, ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಡುವುದನ್ನು, ಅವನೆಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮರಳುವುದನ್ನು, ಅವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಧೇಯತೆ ತೋರುವುದನ್ನು, ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲ ತೀವ್ರತೆಗಳನ್ನು ಅವನೆಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಂಡೊಯ್ದವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹವನು ಅಲ್ಲಾಹನ ಇಬಾದತ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅವನನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷೆಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಅಲ್ಲಾಹು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಸಂತೃಪ್ತಿಯೊಂದಿಗೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಅಲ್ಲಾಹನ ರುಖೂಬಿಯ್ತಾನಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯು ತನ್ನ ದಾಸನಿಗಿರುವ ಅಲ್ಲಾಹನ ಕಾರ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಾಹನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತಪಕ್ಕುಲ್ಲ ಮಾಡುವುದು, ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಯಾಚನೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭರವಸೆಯನ್ನಿಡುವುದು, ಮತ್ತು ಅವನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅವಲಂಬಿತನಾಗುವುದನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹವನು ತಾನು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂತೃಪ್ತನಾಗಿರಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯದು ಅಲ್ಲಾಹು ಆಜ್ಞಾಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಅವನು ತನ್ನ ದಾಸನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನವರೂ ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ರಬ್ಬ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವನ ಹೊರತಾದ ಒಬ್ಬ ರಬ್ಬನನ್ನು ಅವರು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಕ್ಷಕನನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಅವರು ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವನ ಹೊರತಾಗಿರುವ ರಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮಿಶ್ರತ್ವವನ್ನು ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ರಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹನೆಡೆಗೆ ಸಮೀಪಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ರಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರತ್ವ ತೋರುವುದು ಒಬ್ಬ ರಾಜನ ಸಾಮೀಪ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವರೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರತ್ವ ತೋರುವಂತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷ್ಯ ಎಂಬುದು ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಬದಲಾಗಿ ತೌಹಿದ್ ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಾಹನ ಹೊರತು ಯಾರನ್ನೂ ರಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಿರುವುದು. ಮುಶ್ರಿಕ್ಗಳು ಅಲ್ಲಾಹೇತರರನ್ನು ರಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಕುರ್‌ಅನ್‌ನಾದ್ಯಂತ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಅಂಬಿಯಾಗಳೊಂದಿಗೆ, ರಸೂಲರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಿಗಳಾದ ಅಲ್ಲಾಹನ ದಾಸರೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರತ್ವ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ವಿರುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇದು ಈಮಾನ್‌ನ ಪೂರ್ತಿಕರಣಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಹನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರತ್ವ ತೋರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಾಹನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರತ್ವ ತೋರುವುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾಹನ ಹೊರತಾದವರನ್ನು ರಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಿರುವುದು ಎರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವೆರಡರ ನಡುವೆಯಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಅರಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನು ತೌಹಿದನ್ನು ಅದರ ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯವು ತೌಹಿದನ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿದೆ.

ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರೂ ಅಲ್ಲಾಹೇತರರೆಡೆಗೆ ತೀರ್ಥನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಸಾಗುವ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಾಹೇತರರನ್ನು ತೀರ್ಥಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ನೀಡುವ ತೀರ್ಥಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು -ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಾಹನ ಹೊರತು ಅನ್ಯರನ್ನು ರಚ್ಚ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು, ಇಲಾಹ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ತೀರ್ಥಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು- ತೌಹಿದೋನ ಸ್ಥಂಭಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಲ್ಲಾಹನ ಪ್ರವಾದಿ ಮುಹಮ್ಮದ್(ﷺ)ರವರನ್ನು ರಸೂಲ್ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಧೇಯರಾಗುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಅನಿಬಂಧಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗುವುದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು, ಅವರ ವಚನಗಳಿಂದಲೇ ಹೊರತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯಿದರುವುದು, ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದಲ್ಲದೆ ತೀರ್ಥನ್ನು ಮುಡುಕದಿರುವುದು, ಅವರ ಹೊರತಾದವರನ್ನು ತೀರ್ಥಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಹೊರತಾದವರು ನೀಡುವ ತೀರ್ಥನ್ನು -ಅದು ಅಲ್ಲಾಹನ ನಾಮ, ವಿಶೇಷಣ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಈಮಾನೋನ ವಾಸ್ತವತ್ಯಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಫಾವನನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ನಿಯಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಿರಲಿ-ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೊರತಾದವರು ನೀಡುವ ತೀರ್ಥಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾದಿ(ﷺ)ಯವರು ನೀಡುವ ತೀರ್ಥಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು.

ಅಲ್ಲಾಹನ ದೀನೋನಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವುದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಆ ದೀನ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೋ, ಏನು ತೀರ್ಥ ನೀಡುತ್ತದೋ, ಏನು ಆಜ್ಞಾಖಿಸುತ್ತದೋ, ಏನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೋ ಅವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಾಗಿದೆ. ಅದು ನೀಡುವ ತೀರ್ಥಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗುವುದು. ಅದು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಗೆ ಅಥವಾ ಮನದಿಂಗಿತಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ತಾನು ತಕ್ಕೀದೋ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಶೈಖ್ಯಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಗುಂಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಏಕಾಂಗಿತನದ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಭಯಪಡಬಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಾಹನ ಮೇಲಾಣ, ಇರ್ಯುತ್ತೊ ಎಂಬುದು ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಾಹನೋಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವನ ರಸೂಲರೋಂದಿಗಿರುವ ಒಡನಾಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಾಹನನ್ನು ರಚ್ಚ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವುದಾಗಿದೆ, ಮುಹಮ್ಮದ್(ﷺ)ರವರನ್ನು ರಸೂಲ್ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಮನ್ನು ದೀನ್ ಆಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಸತ್ಯವೇನೇಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಏಕಾಂಗಿತನದ ಸ್ವರ್ಥವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಅದರ ರುಚಿಯನ್ನು ಆಸ್ತಾದಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಆತ್ಮವು ಉಸಿರಾಡತೋಡಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ಓ ಅಲ್ಲಾಹ್! ನನಗೆ ಏಕಾಂಗಿತನವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿನೊಂದಿಗಿರುವ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಹೊಡು. ಅವನು

ಈ ಏಕಾಂಗಿತನದ ರುಚಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾದಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಏಕಾಂಗಿತನವಾಗಿದೆ, ಜನರ ನಡುವೆ ಇರ್ಣುತ್ತೋ ಪಡೆಯುವುದೇ ನಿಜವಾದ ದಿಲ್ಲತ್ (ಅಪಮಾನ) ಆಗಿದೆ, ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೆದಳಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕೆಸಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಅವಿವೇಕತನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಚಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಬೇರೆಡುವಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಾಹನಿಂದ ತನಗೆ ಸಿಗುವ ಪಾಲೀನಲ್ಲಿ ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾರನು. ನಷ್ಟವನ್ನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಮತ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಾಹನಿಂದ ತನಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅವನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾರನು.

ಸಂಬಂಧಗಳು ಕಡಿದು ಹೋದಾಗ, ವಾಸ್ತವತೆಗಳು ನಿಜವಾದಾಗ, ಗೋರಿಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಬುಡಮೇಲುಗೊಳಿಸಿ ಹೋರತರಲಾದಾಗ, ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಲಾದಾಗ, ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಲಾದಾಗ, ಯಾವುದೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಲಿ ಕಾಣಲಾಗದೇ ಹೋದಾಗ, ಅಂದು ಮನಷ್ಯನಿಗೆ ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಗಳ ಸ್ವಷ್ಟ ಅರಿವಾಗುವುದು, ತನ್ನ ಮೀರ್ಯಾನ್ ಯಾವುದರಿಂದ ಹಗುರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದರಿಂದ ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವಾಗುವುದು.

ಸಹಾಯ ಬೇಡಲಾಗುವವನು ಅಲ್ಲಾಹನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಭರವಸೆಯಿಡಬೇಕಾದವನೂ ಅವನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

[ಮದಾರಿಜು ಸ್ನಾಲಿಕೀನ್ 2/170–172]

وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمَ عَلٰى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آٰلِهٖ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ .
